KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2021/355

2021 m. vasario 25 d.

dėl nacionalinių įgyvendinimo priemonių, susijusių su nemokamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų suteikimu pereinamuoju laikotarpiu pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 3 dalį

(pranešta dokumentu Nr. C(2021) 1215)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB ([1]), ypač į jos 11 straipsnį,

kadangi:

(1) nuo 2013 m. apyvartiniai taršos leidimai įrenginius, kuriems taikoma Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS), eksploatuojantiems veiklos vykdytojams suteikiami rengiant apyvartinių taršos leidimų aukcionus. 2021–2030 m. prekybos laikotarpiu reikalavimus atitinkantiems veiklos vykdytojams ir toliau bus suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai. Kiekvieno tokio veiklos vykdytojo gaunamų apyvartinių taršos leidimų skaičius nustatomas remiantis Direktyvoje 2003/87/EB ir Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 ([2]) nustatytomis suderintomis Sąjungos taisyklėmis;

(2) valstybės narės, laikydamosi Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 IV priedo reikalavimų, iki 2019 m. rugsėjo 30 d. turėjo pateikti Komisijai informaciją apie savo nacionalines įgyvendinimo priemones (NĮP), t. y. jų teritorijoje veikiančių įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, sąrašą ir informaciją apie gamybos veiklą, šilumos ir dujų perdavimą, elektros energijos gamybą ir ŠESD išmetimą įrenginio technologinio proceso dalių lygmeniu per penkerius bazinio laikotarpio (2014–2018 m.) metus;

(3) siekdamos užtikrinti duomenų kokybę ir palyginamumą, valstybės narės informaciją apie savo NĮP pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 14 straipsnio 1 dalį pateikė naudodamos Komisijos pateiktą elektroninį šabloną, į kurį įtraukė atitinkamus kiekvieno įrenginio duomenis. Valstybės narės taip pat pateikė metodikos ataskaitą, kurioje apibūdintas jų institucijų vykdomas duomenų rinkimo procesas;

(4) kadangi pateikta labai įvairios informacijos ir duomenų, Komisija pirmiausia išnagrinėjo visų NĮP išsamumą. Pastebėjusi, kad trūksta duomenų, Komisija kreipėsi į atitinkamas valstybes nares prašydama pateikti daugiau informacijos. Reaguodamos į šiuos prašymus atitinkamos institucijos pateikė nacionalinėms įgyvendinimo priemonėms papildyti būtinos papildomos informacijos;

(5) tuomet Komisija, atsižvelgdama į 2020 m. sausio–balandžio mėn. valstybėms narėms paskelbtus Komisijos rekomendacinius dokumentus, įvertino NĮP pagal Direktyvoje 2003/87/EB ir Deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 nustatytus kriterijus. Šios nuoseklumo patikros buvo antrasis NĮP vertinimo etapas;

([1]) OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

([2]) 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, kuriuo nustatomos suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklės (OL L 59, 2019 2 27, p. 8).

(6) kiekvienos valstybės narės ir kiekvieno įrenginio NĮP nuoseklumo patikros buvo atliekamos atskirai ir lyginant su kitais to paties sektoriaus įrenginiais. Atlikdama tą išsamų vertinimą Komisija išanalizavo pačių duomenų nuoseklumą ir jų suderinamumą su Deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 nustatytomis suderinto nemokamo apyvartinių taršos leidimų suteikimo ketvirtuoju etapu Sąjungos taisyklėmis. Kad galėtų taikyti tinkamą santykinį taršos rodiklį, Komisija įvertino, ar įrenginiai atitinka nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo reikalavimus, įrenginių padalijimą į technologinio proceso dalis ir įrenginio technologinio proceso dalių ribas. Atsižvelgdama į tai, kad duomenys naudojami patikslintoms santykinių taršos rodiklių vertėms apskaičiuoti, Komisija ypatingą dėmesį skyrė išmetamųjų ŠESD priskyrimui kiekvienai įrenginio technologinio proceso daliai. Be to, atsižvelgdama į didelį poveikį leidimų paskirstymui, Komisija išsamiai išnagrinėjo duomenis, susijusius su ankstesnio laikotarpio įrenginių veiklos lygio apskaičiavimu baziniu laikotarpiu. Komisija taip pat įvertino, ar įrenginio įtraukimas į NĮP sąrašus atitiko Direktyvos 2003/87/EB I priedo nuostatas;

(7) buvo atlikta tolesnė išsami duomenų apie konkrečius įrenginius, turėjusius įtakos apskaičiuojant patikslintas santykinių taršos rodiklių vertes, ir konkrečius kiekvienos valstybės narės įrenginius analizė. Specialieji vertinimai buvo grindžiami rizikos vertinimo analize, kurią atliekant buvo atsižvelgiama į kelis kriterijus, tarp kurių – kiekvienos įrenginio technologinio proceso dalies, kuriai taikomas produkto santykinis taršos rodiklis, taršos intensyvumas;

(8) remdamasi šių patikrų rezultatais Komisija atliko išsamų įrenginių, kuriuos eksploatuojant galėjo būti nesilaikoma suderinto leidimų suteikimo taisyklių, vertinimą. Dėl šių įrenginių kreiptasi į atitinkamų valstybių narių kompetentingas institucijas, kad šios pateiktų papildomų paaiškinimų;

(9) atsižvelgiant į to atitikties vertinimo rezultatus nustatyta, kad Belgijos, Bulgarijos, Čekijos, Danijos, Vokietijos, Estijos, Airijos, Graikijos, Ispanijos, Prancūzijos, Kroatijos, Italijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Maltos, Vengrijos, Nyderlandų, Austrijos, Lenkijos, Portugalijos, Rumunijos, Slovėnijos, Slovakijos, Suomijos ir Švedijos NĮP atitinka Direktyvos 2003/87/EB ir Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 nuostatas, išskyrus toliau nurodytus atvejus. Nustatyta, kad tų valstybių narių į NĮP įtraukti įrenginiai atitinka nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo reikalavimus, ir nenustatyta jokių suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo Sąjungos taisyklių pažeidimų, išskyrus toliau nurodytus atvejus;

(10) tačiau, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, tam tikri Suomijos ir Švedijos pateiktų NĮP aspektai yra nesuderinami su Direktyvoje 2003/87/EB ir Deleguotajame reglamente (ES) 2019/331 nustatytais kriterijais;

(11) Suomija ir Švedija pasiūlė įtraukti į sąrašus 51 tik biomasę naudojantį įrenginį. Kai kuriems iš šių įrenginių 2004–2007 m. buvo taikomas vienašališkas įtraukimas, kurį Komisija patvirtino pagal Direktyvos 2003/87/EB 24 straipsnį. Tačiau ES ATLPS taikymas tik biomasę naudojantiems įrenginiams vėliau buvo nutrauktas, vadovaujantis nauja Direktyvos 2003/87/EB I priedo 1 dalies nuostata. Toje 2013 m. sausio 1 d. pradėtoje taikyti nuostatoje, kuri į ATLPS direktyvą įtraukta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/29/EB ([3]), apibrėžta nauja ATLPS taikymo sritis, įskaitant ankstesnio vienašališko įtraukimo atvejus. Todėl tik biomasę naudojančių įrenginių įtraukimas į sąrašus turi būti atmestas visais bazinio laikotarpio metais, įskaitant atvejus, kai jie buvo išvardyti Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 1 dalyje;

(12) Švedija pasiūlė įtraukti vieną įrenginį, kurio išmetamosios ŠESD susidaro kalkių degimo krosnyje, kurioje deginamas kalkių dumblas, t. y. liekanos, susidarančios vykstant virinimo chemikalų regeneravimo procesui kraftplaušienos gamyklose. Kalkių išgavimo iš kalkių dumblo procesui taikomos trumpapluoštės / ilgapluoštės kraftplaušienos sistemos ribos. Taigi į atitinkamą įrenginį importuojamas tarpinis produktas, kuriam taikomas produkto santykinis taršos rodiklis. Atsižvelgiant į tai, kad išmetamosios ŠESD neturėtų būti įskaičiuojamos du kartus, kaip primenama Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 16 straipsnio 7 dalyje, to įrenginio nemokamų ATL suteikimo duomenys turi būti atmesti;

([3]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/29/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 2003/87/EB, siekiant patobulinti ir išplėsti Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (OL L 140, 2009 6 5, p. 63).

(13) Švedija pasiūlė, kad geležies rūdos granulių gamybos atveju trims įrenginiams būtų naudojamos įrenginio technologinio proceso dalys, kurioms taikomi kitokie santykiniai taršos rodikliai, nei NĮP trečiuoju etapu. Švedija pasiūlė geležies rūdos granulių gamybos atveju naudoti įrenginio technologinio proceso dalį, kuriai taikomas sukepintosios rūdos santykinis taršos rodiklis (trečiuoju etapu naudoti šilumos ir kuro santykiniai taršos rodikliai). Tačiau sukepintosios rūdos santykinis taršos rodiklis nustatytas Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 I priede, o produktų apibūdinimas, taip pat procesų ir išmetamųjų ŠESD, kuriems taikomas tas produkto santykinis taršos rodiklis, apibūdinimai yra pritaikyti aglomerato gamybai ir neapima geležies rūdos granulių. Be to, Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalyje reikalaujama atnaujinti ketvirtojo etapo santykinių taršos rodiklių vertes ir nenumatoma keisti santykinių taršos rodiklių nustatymo aiškinimo. Todėl geležies rūdos granulių gamybos duomenys, grindžiami įrenginio technologinio proceso dalimi, kuriai taikomas sukepintosios rūdos santykinis taršos rodiklis, turi būti atmesti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Šio sprendimo I priede išvardytų įrenginių, įtraukimas į įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, sąrašus, pateiktus Komisijai pagal tos direktyvos 11 straipsnio 1 dalį, ir atitinkami šių įrenginių duomenys atmetami.

2. Šio sprendimo II priede nurodyto įrenginio, įtraukto į įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, sąrašus, Komisijai pateiktus pagal tos direktyvos 11 straipsnio 1 dalį, duomenys, susiję su nemokamų ATL suteikimu, atmetami.

3. Duomenys, susiję su šio sprendimo III priede išvardytų įrenginių, kurie įtraukti į įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, sąrašus, Komisijai pateiktus pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 1 dalį, technologinio proceso dalimis, kurioms taikomas produkto santykinis taršos rodiklis, atmetami.

4. Prieštaravimų nepateikiama, jei valstybė narė, prieš nustatydama preliminarų metinį kiekvienų 2021–2025 m. laikotarpio metų nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičių pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 14 straipsnio 5 dalį, pakoreguoja pateiktus duomenis apie jos teritorijoje esančių įrenginių, įtrauktų į 3 dalyje nurodytus sąrašus ir išvardytus šio sprendimo III priede, padalijimą į įrenginio technologinio proceso dalis.

5. Apie bet kokią 4 dalyje nurodytą korekciją kuo skubiau pranešama Komisijai, o valstybė narė negali pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/331 14 straipsnio 5 dalį nustatyti preliminaraus metinio kiekvienų 2021–2025 m. laikotarpio metų nemokamų apyvartinių taršos leidimų skaičiaus, kol nepadarytos tinkamos korekcijos.

2 straipsnis

Prieštaravimų dėl įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, sąrašų, kuriuos valstybės narės pateikė pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnio 1 dalį, ir dėl tų įrenginių duomenų nepateikiama, išskyrus 1 straipsnyje nustatytus atvejus.

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2021 m. vasario 25 d.

Komisijos vardu
Frans TIMMERMANS
Vykdomasis pirmininko pavaduotojas

I PRIEDAS

Tik biomasę naudojantys įrenginiai

Įrenginių identifikatorius NĮP sąrašuose

FI000000000000645	FI000000000207696		
SE000000000000031	SE000000000000064	SE000000000000073	SE000000000000074
SE000000000000086	SE000000000000088	SE000000000000099	SE000000000000102
SE000000000000169	SE000000000000186	SE000000000000199	SE000000000000205
SE000000000000211	SE000000000000249	SE000000000000261	SE000000000000319
SE000000000000320	SE000000000000324	SE000000000000382	SE000000000000468
SE000000000000523	SE000000000000543	SE000000000000547	SE000000000000565
SE000000000000583	SE000000000000629	SE000000000000659	SE000000000000681
SE000000000000686	SE000000000000687	SE000000000000705	SE000000000000785
SE000000000000789	SE000000000000798	SE000000000000830	SE000000000000838
SE000000000000845	SE000000000000847	SE000000000202297	SE000000000205800
SE000000000205887	SE000000000206192	SE000000000208282	SE000000000209062
SE000000000209930	SE000000000211058	SE000000000000153	SE000000000000231
SE000000000000779			

II PRIEDAS

Įrenginys, kalkių gamybai naudojantis tarpinį produktą

Įrenginių identifikatorius NĮP sąraše
SE000000000000419

III PRIEDAS

Įrenginiai, kuriems taikomas sukepintosios rūdos santykinis taršos rodiklis, o ne šilumos ar kuro santykiniai taršos rodikliai

Įrenginių identifikatorius NĮP sąraše		
SE000000000000497	SE000000000000498	SE000000000000499